

Jaarverslag
Museum Kennemerland
2009

Maart 2009

Westerhoutplein 1

1943 AA Beverwijk

Inhoudsopgave Jaarverslag Museum Kennemerland

Voorwoord door voorzitter Riny Conijn	4
Bestuurssamenstelling	5
Werkers en werkgroepen	5
Huis van Geschiedenis	6
Tentoonstellingen	8
Collectie	9
Educatie	10
Archeologische Werkgroep Beverwijk-Heemskerk	11
Vrijwilligers	13
Bezoekcijfers	15
Overige wetenswaardigheden	15

Jaarverslag Museum Kennemerland 2009

Voorwoord door voorzitter Riny Conijn

Voortgang en Toekomst

Het werk voor de totstandkoming van een nieuw museum aan De Schans, het Huis van Geschiedenis, vulde het hele jaar 2009. Maar daarnaast draaide Museum Kennemerland 'gewoon' door, met haar enthousiaste vrijwilligers en meewerkend bestuur.

Een belangrijk hoogtepunt in 2009 is de erkenning van de status Geregistreerd Museum aan Museum Kennemerland. Met deze erkenning is het museum lid geworden van de Nederlandse Museumvereniging om onder andere op de hoogte te blijven van nieuwe ontwikkelingen binnen de museumbranche. De vereniging behartigt de belangen van Nederlandse musea en verleent diensten die bijdragen aan de ontwikkeling van de branche op weg naar meer professionaliteit en kwaliteit. Daarnaast maakt het museum gebruik van het netwerk tussen museumprofessionals zodat kennis zich snel verspreidt en nieuwe inzichten ontstaan. Die kennisoverdracht wordt al in praktijk gebracht tussen Museum Kennemerland en diverse musea in Noord-Holland op het gebied van ICT.

Voor het Huis van Geschiedenis heeft het museumbestuur in samenwerking met het Historisch Genootschap Midden-Kennemerland en de projectleiders Wallert & van der Star gewerkt naar een samenwerkingsmodel. Gekozen is er voor het afzonderlijk blijven bestaan van beide instellingen; het Genootschap zal een deel van 'Het Huis' in gebruik nemen. De investeringsbegroting werd afgestemd en aangepast samen met Pré Wonen, onze toekomstige verhuurder en grootste sponsor. In het najaar is een subsidieaanvraag voor de Nieuwe Investeringsimpuls bij de Provincie Noord-Holland ingediend. Het Sponsorplan is op onderdelen bijgesteld en er zijn nieuwe sponsor- en donatievoorstellen op een rijtje gezet. De diverse werkgroepen zoals Bouwgroep, Museale Opstelling en Historisch Informatiecentrum hebben voorbereidende werkzaamheden verricht. Als de subsidie van de Provincie toegekend wordt dan zijn we klaar voor 'de start'. Al en met al is er veel werk verzet, dat leest u verder in het verslag.

In 2009 kwam er een einde aan de tentoonstelling 'Mannen van IJzer en Staal' 90 jaar Corus en werd de tentoonstelling F.J. IJserinkhuijsen ingericht. Vanaf 7 november loopt de tentoonstelling Jos Stam door tot het voorjaar van 2010. Over de tentoonstellingen wordt verder in het jaarverslag nadere informatie verstrekt.

Museum Kennemerland is lid geworden van het Netwerk Veiligheidszorg. Diverse cursussen over preventieve maatregelen en brandveiligheidsvoorzieningen werden afgesloten met een bezoek van BHV.NL aan het gebouw aan het Westerhoutplein. Het bestuur zet Veiligheid op de agenda.

In 2009 is de Stichting Exploitatie Museum Kennemerland in het leven geroepen voor de instandhouding, het beheren en exploiteren van het museum en haar collectie. De collectie was al ondergebracht in Stichting Museum Kennemerland. Er werd een nieuw beleid voor schenken en bruiklenen in gebruikgenomen, dat tevens via de website kan worden gedownload. Het museum timmert door middel van pers- en nieuwsberichten veel aan de weg. De website is één onderdeel, maar ook regionale en lokale media worden voorzien van nieuws.

De professionalisering van het museumbestuur heeft verder vorm gekregen met de toevoeging van een notulist.

Naast de vele volwassen bezoekers, bezochten veel kinderen ons museum. De Educatiegroep ontving diverse scholen uit Beverwijk, Heemskerk en Castricum.

De Archeologische werkgroep Beverwijk-Heemskerk beschrijft haar activiteiten onder een eigen hoofdstuk. Zie verder in het verslag.

De website is door de nieuwe websitebeheerder opgefrist en wordt nauwgezet bijgehouden en van nieuwe onderwerpen voorzien.

De vele vrijwilligers zijn onmisbaar voor het museum. Het bestuur zoekt steeds naar verbetering van de communicatie. In juni zijn de vrijwilligers bijgepraat over nieuwe ontwikkelingen; in november vond het jaarlijkse uitje plaats. De vrijwilligers worden via een eigen website en een eigen nieuwsbrief op de hoogte gehouden van museale ontwikkelingen. Onder paragraaf Vrijwilligers besteden wij uitgebreid aandacht aan ons korps.

Bestuurssamenstelling per 31 december 2009

Voorzitter	Mevrouw H.J.M. Conijn
Secretaris	Mevrouw H.F.E. de Wildt-van Overmeeren
Penningmeester	De heer A.G.F. Leussink
Lid	De heer mr. E.F. van Bolhuis
Lid	Mevrouw drs. J.J.H. Polak
Vrijwilligerscoördinator	De heer A.A.M. Kok
Notulist	Mevrouw M.H.M. Klous

Werkers en Werkgroepen

- In het museum zijn veel vrijwilligers actief; naast een aantal individuele noemen wij de volgende groepen:
- Gastvrouwen en gastheren
- Rondleiders
- Bibliothecaris
- Fotowerkgroep
- Websitebeheer
- Audiovisuele werkgroep
- Educatie werkgroep
- PR vrijwilliger
- Museumregistratie
- Redactie/druktechniek
- Vormgever
- Notulist
- Archeologische werkgroep Beverwijk-Heemskerk

Huis van Geschiedenis

Mr. Erwin van Bolhuis

Museum Kennemerland begon 2009 met de kennismaking met haar Comité van Aanbeveling. De heren J. Boudesteijn, P. Leistra, A. Kemper en D. Batenburg verbinden hun naam aan het Huis van Geschiedenis en ondersteunen de missie van het museum. Vervolgens is het museumbestuur op zoek gegaan naar een projectleider, die een coördinerende rol gaat vervullen bij het realiseren van het Huis van Geschiedenis.

Uiteindelijk werd gekozen voor de dames (Wende) Wallert & (Mieke) van der Star, die samen de rol van projectleider op zich nemen. Het duo is zich direct gaan buigen over de organisatiestructuur, de investeringsbegroting, de exploitatiebegroting en een visiedocument voor het nieuwe centrum. Een en ander is verwerkt in een nieuw Bedrijfsplan. Het is mede dankzij hun inzet dat in het najaar een subsidieaanvraag bij de Provincie Noord-Holland kon worden ingediend. Onze hoofdsponsor Pré Wonen heeft namelijk aangegeven pas met de verbouwing van het gebouw aan de Schans te willen beginnen als de Provincie bereid is een substantiële bijdrage te verstrekken. Voorts hebben Wallert & van der Star een inventarisatie gemaakt van landelijke instanties waar subsidie of sponsorgelden bij aangevraagd kunnen worden.

Er hebben gesprekken plaatsgevonden met Stichting Welzijn over de mogelijkheid om het gedeelte van het gebouw aan de Schans dat thans in gebruik is bij het Jongeren centrum bij het museum te betrekken. Men staat daar niet afwijzend tegenover, mits er maar een andere passende locatie kan worden gevonden voor het Jongeren centrum. Vanzelfsprekend zal deze extra ruimte ook tot hogere lasten leiden voor het Huis van Geschiedenis.

De onderhandelingen met Pré Wonen hebben ertoe geleid dat zij garant staat voor 8.000 bezoekers per jaar en dat zij een aanvullende subsidie geeft van € 20.000,- per jaar ten behoeve van de exploitatie van het Huis van Geschiedenis. Op verzoek van Pré Wonen filmt de heer Sinjewel regelmatig activiteiten, vergaderingen en gebeurtenissen die te maken hebben met de totstandkoming van het Huis van Geschiedenis.

De gemeenten Heemskerk en Velsen zijn op de hoogte gebracht van de nieuwe plannen. Dit heeft inmiddels geleid tot een gesprek met de ambtenaar Cultuur van Velsen.

Het idee voor een club van "Vrienden van het Huis van Geschiedenis" is publiekelijk bekend gemaakt tijdens de opening van de tentoonstelling van werken van Jos Stam. Spontaan boden de burgemeester en andere aanwezigen zich als potentieel lid aan!

Het museumbestuur herschreef de notitie Inventarisatie van financieringsbronnen. Deze werd uitgebreid met voorstellen tot sponsorpakketten, public relations en een overzicht van sponsoren en donateurs. De heren A. Kemper en H. Dondorp verfijnde de voorstellen en gaven hun advies over een plan van aanpak, communicatie en huisstijl.

De werkgroep Museale Opstelling is bijna elke maand bijeengekomen. Gekozen is voor een tijdlijn waarbij de mens centraal staat. Er zijn verschillende thema's bedacht waarbinnen bekende en minder bekende personen uit het verleden aangeven wat de invloed van de mens is geweest op zijn omgeving. Het uitwerken daarvan neemt erg veel tijd in beslag.

Het is de bedoeling dat de toekomstige tentoonstellingen volgens ditzelfde principe zullen worden ingericht. De ideeën voor een introductiefilm krijgen ook steeds meer vorm.

De werkgroep Bouw is drukdoende het gebouw aan de Schans van binnen vorm te laten krijgen, op papier dan. Gedacht moet hierbij worden aan: klimaatbeheersing, waar komt de lift en de toegang daartoe, waar komt de nieuwe noodtrap, komen er voorzetramen, waar komen de sanitaire ruimten, hoe worden de kantoorruimten ingedeeld, moet het dak geïsoleerd worden, etc. Het vlekkenplan werd ingevuld.

Ook de Werkgroep Historisch Informatie Centrum ging in het verslagjaar van start. Uitgangspunt was een notitie van het Historisch Genootschap Midden-Kennemerland waarin een beeld werd gegeven van wat er in het toekomstige informatiecentrum allemaal mogelijk zou moeten zijn.

Alle activiteiten die het Historisch Genootschap nu onderneemt moeten in de toekomst aan de Schans plaats kunnen vinden. Maar er is meer:

Vrijwilligers van het Genootschap zullen het publiek de gelegenheid bieden om via internet en bibliotheek kennis te nemen van zaken die de regionale geschiedenis betreffen. Het informatiecentrum zal ook dienen als clubhuis voor de leden van het Genootschap en er zal Inloopavonden worden gehouden waar mensen met interesse in het regionale verleden elkaar kunnen treffen.

De educatieve rol van het nieuwe onderkomen krijgt er een plek: scholen en verenigingen maar ook particulieren kunnen er terecht voor alles wat met het erfgoed in de regio Midden-Kennemerland te maken heeft. Hierbij is de mogelijkheid tot samenwerking met andere regionale instellingen op dit terrein onder de loep genomen. De Historische Kring Velsen wil meedoen, het bestuur van de Historische Kring Heemskerk is in principe bereid tot nader overleg. Ook het SIEHO en het Prentenkabinet Van der Linden zullen worden gepolst.

Er is een inventarisatie gemaakt van de huidige registratiesystemen. De objecten van het museum zijn geregistreerd in 'Adlib' en de boeken in 'Sevilla'. Er werd een bezoek gebracht aan het infocentrum te Castricum en aan het Zijper Museum waar men een eigen registratiesysteem ontwikkeld heeft en waarbij meerdere kleine erfgoedinstellingen zich zouden kunnen aansluiten. Met een proefopstelling van dit systeem wordt geëxperimenteerd.

Er is een minimaal vlekkenplan ontwikkeld in de werkgroep, waarbij in samenwerking met de vrijwilligersgroepen de benodigde werkplekken, apparatuur, gebruiksmogelijkheden van de ruimte en opslagmogelijkheden voor materiaal en verkoop worden ingevuld.

De professionele begeleiding door een systeembeheerder en een applicatiebeheerder kwam aan de orde en ook het financiële aspect van het informatiecentrum in brede zin. Er zijn mogelijkheden tot sponsoring van het ICT-deel en er is een eigen inbreng van het Genootschap voor de inrichting.

Na intensief overleg wordt in de zomer besloten dat zowel het Museum Kennemerland als het Historisch Genootschap Midden Kennemerland apart blijven voortbestaan. Dit heeft als consequentie dat het Museum de huurder van het gebouw wordt en het Genootschap medegebruiker. Een jaarlijkse vergoeding voor het gebruik zal nader worden uitgewerkt.

De wensen t.a.v. de inventaris werden ingevuld.

In de laatste bijeenkomst van het jaar werd met een vertegenwoordiger van de bouwcommissie het globale plan van indeling van de Schans doorgenomen. Doel is om alle voorzieningen zoveel mogelijk in het verbouwingsplan te integreren.

Tentoonstellingen

Drs. Jannie J.H. Polak

Na het grote succes van de tentoonstelling 'Mannen van IJzer en Staal' die tot 29 maart te zien was, werd plaats gemaakt voor een nieuwe tentoonstelling:

'de IJzbeer in Midden-Kennemerland, etsen van Frans J. IJserinkhuijsen' 23 april-27 september 2009.

De tentoonstelling werd op 23 april geopend door de heer Jos Dekker, locatiemanager van Pré Wonen. In de collectie van het museum was al werk van Frans IJserinkhuijsen aanwezig. Deze Amsterdamse graficus heeft in de periode 1935-1945 veel etsen in Midden-Kennemerland gemaakt.

Een goed uitgangspunt om een tentoonstelling te maken, aangevuld met bruiklenen van anderen. Zoals dat gaat, kwamen er steeds meer namen van mensen naar boven die ook een of meerdere etsen in hun bezit hadden. Uiteindelijk kon het museum putten uit bruiklenen van negen particulieren, een kunsthandel, de Historische Kring Heemskerk (HKH) en het Stadsarchief Amsterdam, waar persoonlijke herinneringen aan IJserinkhuijsen bewaard worden.

Een dertigtal fraaie etsen, voornamelijk uit Midden-Kennemerland, werd tentoongesteld. Bijzonder aan deze tentoonstelling was, dat de locatie op de prenten door vrijwilliger Gerard Hagen, vanuit precies hetzelfde standpunt gefotografeerd is. Deze foto's, maar ook oude ansichten, werden bij de etsen opgehangen. Op een kopie van de kaart van Christiaan Sepp werden met push pins de locaties aangegeven.

Tijdens de tentoonstelling was er een video te zien, een mooi document van 'oral history', van de heer en mevrouw Van Dorp, die herinneringen ophaalden aan plekje's in de omgeving. Na de tentoonstelling kreeg het museum van de HKH en van een particulier enkele etsen geschonken.

De tentoonstelling *'Jos Stam, observerend met penseel in de hand....'* werd op 6 november geopend door de burgemeester van Beverwijk, de heer J.F.C. van Leeuwen.

Jos Stam was jarenlang als tekenleraar verbonden aan de Pedagogische Academie in Beverwijk.

Het bestuur vroeg aan zoon Jeroen of hij, in samenwerking met het museum, een tentoonstelling van het werk van zijn vader te organiseren. Zowel Jeroen als zijn broer Matthijs wilden graag meewerken aan de tentoonstelling. Het werk van de inmiddels overleden Jos Stam wordt beheerd door Matthijs die in Amsterdam een galerie heeft. In overleg met Jeroen en het museum maakte hij een selectie van werken, voornamelijk aquarellen die betrekking hebben op Midden-Kennemerland. De broers richtten de tentoonstelling in. Naast de aquarellen waren er ook olieverven, etsen, linoleumsneden en potloodtekeningen van Jos Stam te zien, aangevuld met persoonlijke voorwerpen. Zondag 14 februari 2010 gaf Jeroen Stam een lezing over het leven en werk van zijn vader.

Collectie en aanwinsten

Drs. Jannie J.H. Polak

In 2009 heeft het museum diverse schenkingen ontvangen en enkele aankopen gedaan. Hoewel het aankoopbeleid in dit jaar 'bevroren' is, in verband met de grote overstap naar de nieuwe locatie de Schans, heeft het museum toch enkele belangrijke objecten aangekocht.

Aankopen

De laatste bewoner van Landgoed Rooswijk bezocht het museum. De man was zeer geïnteresseerd in onze objecten over Rooswijk. Hij gaf zelfs een schilderij over Rooswijk aanvankelijk in bruikleen. Het schilderij 'Het oude Koetshuis van Rooswijk' van de hand van J. van Fucht uit 1945 werd in december aangekocht, een belangrijke aanwinst voor de topografische atlas van het museum.

Schenken/langdurige bruiklenen

Veel particulieren hebben ook dit jaar het museum waardevolle of interessante objecten geschonken.

Kinheim

Het jaar begon goed met een schenking van de heer Mastenbroek van een aantal belangrijke Kinheim objecten; een doos vol documentatie en foto's, 3 proeflappen en de bronzen naamplaat die het hek van de tapijtknoperij vroeger sierde.

Etsen van Frans J. IJserinkhuijsen

N.a.v. de tentoonstelling over Frans J. IJserinkhuijsen schonk de heer J. van Venetiën een fraaie ets van deze kunstenaar, 'Landweg Beverwijk'; de heer Berkhout schonk eveneens een ets.

Het Historisch Genootschap Midden Kennemerland gaf van dezelfde kunstenaar twee etsen cadeau; 'Kennemerland', 1939 en 'Duinweg aan Wijk aan Zee', 1950.

Kennemer Potterij

De heer Berkhout schonk het museum een Velsler Aardewerk vaasje, modelnr. 37, een wandbord, modelnr. 53B en een exemplaar van het maandblad Keramikos no 3, 1991

Ceta Bever

Drie fraaie affiches; 'Ceta Bever buitenbeits', 'Beverol kabeljauw levertraan' en 'Beverol Anti-Freeze' en reclame drukwerk van Beverol werd geschonken door de heer F. Berkhout.

Diversen

Een boek met als onderwerp 'de houtsneden van de Bazel' en een zijden stropdas van de gemeente Beverwijk kwam in ons bezit door een schenking van de heer F. Berkhout.

Een bierblikje (gemaakt bij Corus) met dubbele sluiting/opening (proefexemplaar) werd aan het museum overgedragen.

Bruiklenen aan derden

Vanuit museum Boijmans-Van Beuningen kreeg het museum het verzoek twee reclameborden van Beverol in bruikleen te geven voor de tentoonstelling 'Proeven is kopen; Jac Jongert 1883-1942'. Voor de presentatie van het 'nieuwe Beeckesteijn' heeft Museum Kennemerland een kaart van Waterland, twee Chinese vazen, een empire klok en een puzzel in bruikleen gegeven.

Educatie

Miep de Wildt-van Overmeeren

Educatie is een middel om de bevolking van de regio Kennemerland te laten kennismaken met hun geschiedenis. Kennis van ons culturele erfgoed krijgt steeds breder de aandacht. Er verschijnen publicaties en ook tentoonstellingen over het verleden van de streek trekken veel bezoekers. De belangstelling voor erfgoed is dus groeiend.

Scholen

De werkgroep Educatie van Museum Kennemerland wil deze belangstelling ook in onze regio verder laten groeien. Er worden op verzoek speciale lesbrieven gemaakt, presentaties gegeven en rondleidingen verzorgd door het museum waarbij de bezoekers een indruk krijgen van het verleden van Midden-Kennemerland. De werkgroep bestaat uit Gerard Hagen, Aad Kok en Miep de Wildt en zij worden bij de bezoeken ondersteund door gastheren en gastvrouwen.

Op 26 januari kwam de Bethelschool op bezoek, 16 april de Anjelier; beide basisscholen zijn gevestigd in Beverwijk.

De jaarlijkse Rondjes Cultuur voor Beverwijk en Heemskerk, georganiseerd door 't Platform Heemskerk, stonden dit keer op de agenda voor 12 mei, 29 oktober en 27 november.

Leerlingen van de derde klassen Kennemer College maken via een drieluik van culturele activiteiten kennis met Cultuur in brede zin en ons museum is daar een vast onderdeel in. Het zijn elk jaar evenementen, waarbij de jonge bezoekers nogal eens zeggen dat ze niet wisten dat een museum ook leuk kon zijn. Door middel van een speurtocht stellen zij hun eigen topstukken samen uit onze collectie en leggen aan elkaar uit waarom ze die keuze hebben gemaakt.

Het absolute topstuk is nogal eens het beulzwaard waarmee aan het begin van de negentiende eeuw de allerlaatste voltrekking van een doodvonnis in Beverwijk was.

De Naschoolse Opvang De Kolderzolder uit Beverwijk bezocht op 22 oktober het museum.

Voor het aankomende verslagjaar staan twee grote projecten met een aantal basisscholen op stapel die moeten worden uitgewerkt. Voor dit soort projecten is het aanvragen van provinciale subsidie mogelijk, iets wat nog niet bij alle scholen bekend lijkt te zijn.

Groepen

15 Groepen brachten een bezoek aan het museum. We lichten er twee uit.

Op 25 juni ontvingen wij een groep migranten van een scholingstraject uit Brussel: IDEE53. Dit opleidingsinstituut had via de website de weg naar het museum gevonden. Migranten van Afrikaanse afkomst krijgen er een vakopleiding als hun verblijf in België definitief is. Zij maakten vanuit Stayokay Heemskerk een week lang uitstapjes in de IJmond. De conversatie diende in de Franse taal te gebeuren en bestuurslid HGMK Jacob Brakenhoff vervulde samen met bestuurslid MK Jannie Polak deze taak met verve. Een aardige bedankbrief werd enige weken later per mail ontvangen.

Het andere is het bezoek van het Beverwijks Smartlappenkoor. Het koor dat bestaat uit 40 leden, vierde hun 20-jarig bestaan en wilde daar een educatief tintje aan geven.

In de aanloop naar onze nieuwe locatie aan de Schans is er contact geweest met Velsen en Heemskerk. De buurgemeenten hebben aan ons gemeld dat er voor educatieve programma's in de toekomst ook een gemeentelijke bijdrage mogelijk is.

De werkgroep Educatie wordt mogelijk versterkt met nieuwe kandidaat. In de toekomst is er veel werk aan de winkel op het terrein van educatie en erfgoed, meer mensen zijn welkom.

Jaarverslag 2009 Archeologische Werkgroep Beverwijk-Heemskerk

Drs. Roel van Gulik, voorzitter; met bijdragen van Jaap Hendrikse en Ria Vet

Graven en waarnemen

In een vijver die werd gegraven langs de Laan der Nederlanden, tussen de Heemskerkerweg en de (voormalige) Fokkerlaan in Beverwijk, kon het profiel (de verticale wand) over een lengte van meer dan 100 meter bestudeerd en vastgelegd worden. Zichtbaar in het licht gekleurde duinzand waren donkergrijze, humeuze lagen op ongeveer 110 en 180 cm onder het maaiveld. In deze lagen waren sporen van akkerbewerking (ploegsporen) te zien en konden enkele stukjes bot en aardewerk worden verzameld.

De bovenste laag dateert uit de IJzertijd (800 – 12 jaar voor Chr.) en sluit aan op de laag die ongeveer 40 jaar geleden werd gevonden bij het graven van de vijver in het Willem-Alexanderplantsoen. De onderste laag dateert waarschijnlijk uit de Bronstijd (1800 – 800 jaar voor Chr.).

Aan de Jan Ligthartstraat-hoek-Jan van Kuikweg in Heemskerk werd op de bodem van een bouwput (ongeveer 1 à 1,50 meter onder het maaiveld) een concentratie van scherven aangetroffen. Het zijn scherven van grote potten met kleine oren; aan de oren zijn slijtsproten van een touw zichtbaar. De scherven lagen in een venige laag met ingestoven zandlaagjes. Vermoedelijk is dit een waterput geweest waaruit met deze potten water werd gehaald. Zo nu en dan viel een dergelijke pot natuurlijk in de put. De datering is 1ste – 3de eeuw na Chr.

Op het terrein van de voormalige luthof 'de Vlotter' aan de Rijksstraatweg in Heemskerk, werd een veldverkenning uitgevoerd om vast te stellen in hoeverre sporen van de oude tuinaanleg aanwezig zijn. Dit in verband met de mogelijke aanwijzing van het perceel als archeologisch monument. Waarschijnlijk door diepplougen zijn geen sporen van de oude tuinaanleg gevonden. Het onderzoek vond plaats in samenwerking met leden van de afdeling Zaanstreek-Waterland van de AWN.

Bij werkzaamheden aan de Velsersweg kwam muurwerk tevoorschijn dat waarschijnlijk de fundering vormde van de muur rond de tuin van Scheybeeck.

Ook het grondverzet voor de aanleg van de Westelijke randweg in Beverwijk werd, samen met leden van de Archeologische Werkgroep Velsen, gevolgd. Geen sporen van bewoning werden in het tracé aangetroffen; voornamelijk in de top van de zogenaamde 'jonge duinen' vindt het graafwerk plaats.

Broekpolder

De werkgroep heeft een informatiestand verzorgd tijdens het buurtfeest op het terrein van het archeologisch monument op 29 augustus. Bodemvondsten konden worden geleend van het Provinciaal depot voor archeologie. Aan veel belangstellenden werd de publicatie over de Broekpolder uitgereikt.

Open monumentendag

Tijdens de Open monumentendag op 12 september had de werkgroep een kleine expositie ingericht in kasteel Marquette (Heemskerk) met kaarten en bodemvondsten uit de directe omgeving.

Door leden van de Historische Kring Heemskerk werden in kasteel Marquette rondleidingen verzorgd waaraan ongeveer 400 personen hebben deelgenomen; velen hebben de expositie van de werkgroep bekeken.

Oud Haerlem

Nabij het terrein van Oud Haerlem is voor de wandeltocht 'Nico Rozemeier' en voor de fietstocht van het Kennemer College informatie gegeven over het archeologisch monument Oud Haerlem.

Op de basisschool 'De Burghtweijt' werd een lesochtend verzorgd over Oud Haerlem en de directe omgeving van de school voornamelijk de straatnamen.

Beleidsnota

De beleidsnota Archeologie gemeente Heemskerk 2009 is door de werkgroep becommentarieerd. Het merendeel van de opmerkingen van de werkgroep is door de gemeente overgenomen.

De werkgroep heeft deelgenomen aan brainstormsessies over de Cultuurnota Vinden en Verbinden van Heemskerk.

Informatiestand buurtfeest Broekpolder

Waarneming aan de Laan der Nederlanden

Scherven van de Jan Ligthartstraat

Boren bij veldonderzoek op de Vlotter

Vrijwilligers

Aad Kok vrijwilligerscoördinator

Vrijwilligers komen en gaan. Wij namen afscheid van vrijwilligers die allen om hen moverende redenen hun werkzaamheden niet langer konden voortzetten. Een van hen richtte zich op andersoortig vrijwilligerswerk, de ander vond een betaalde baan of nam weloverwogen gas terug. Zij allen hebben op hun eigen manier hun talenten aan Museum Kennemerland besteed en wij bedanken ze nogmaals hartelijk voor alle uren die zij aan het museum hebben besteed. Hieronder noemen we enkelen.

Op vrijdag 27 maart nam Museum Kennemerland afscheid van haar vrijwillige conservator de heer J.G. Berkhout. De heer Berkhout heeft zich vele jaren ingespannen om de collectie van het museum op een aantrekkelijk peil te brengen. Wij hebben hem met een passend afscheid bedankt.

Aan het eind van het jaar namen wij afscheid van twee trouwe vrijwilligers, de heer Piet Kelder en de heer Aad Priester; de heren deden dat om leeftijdsredenen. Onafhankelijk van elkaar hadden zij besloten het gastheerschap neer te leggen als zij hun 80ste verjaardag gevierd zouden hebben. Van deze wetenschap op de hoogte zijnde, viel het toch tegen toen zij om de beurt hun besluit kenbaar maakten: "Was het nu al zover, waren deze frisse, net 70 jaar ogende mannen werkelijk van plan te stoppen?" Zij bleven – terecht – bij hun besluit en dus namen wij op de jaarlijkse vrijwilligersavond die dit jaar gehouden werd op 20 november, afscheid van hen. Wij deden dat in stijl, tijdens een bezoek met rondleiding aan de Protestantse (voorheen Hervormde) Kerk van Heemskerk. Voordat het echter zo ver was versterkten wij de inwendige mens bij het Grand Café Van Ruysdael.

In juni kwamen de vrijwilligers op uitnodiging van het bestuur bijeen om zich op de hoogte te laten brengen van de nieuwe plannen voor het Huis van Geschiedenis aan de Schans.

Bestede uren! Hoeveel uren zouden er in 2009 in en aan het museum zijn besteed? Als deze vrijwilligerscoördinator daar voorzichtig wat berekeningen op los laat, komen we toch al gauw aan een getal van tussen de 4 à 5.000 uur per jaar. Een geweldig aantal in elk geval. Men moet deze uren in dit bestek niet gaan toekennen aan allerlei personen of groeperingen. Duidelijk moge zijn, dat in onze aanloop naar een nieuw museum aan de Schans er door kartrekkende bestuursleden een forse investering aan tijd is geleverd. Maar datzelfde geldt voor de leden van de registratiewerkgroep en de fotowerkgroep, terwijl er ook gerekend moest worden op de gastvrouwen en gastheren. Denk niet dat de museum registratiegroep na toekenning van de titel "Geregistreerd Museum" op haar lauweren kon gaan rusten. De hoofdmoot van het werk mag dan gedaan zijn, de verfijning die nog kan worden toegepast, de controle die nog moet worden uitgeoefend, de werkzaamheden die mogelijk voort zullen gaan vloeien uit een ander Collectiebeheersysteem (ZCBS), al deze onderwerpen vroegen en zullen nog vele uren vrijwilligerswerk vragen.

Voor wat de groep gastvrouwen en gastheren betreft, moet worden vastgesteld dat deze nog steeds prima werk levert, maar dat er meer inspanning van hen moest worden gevraagd. Zoals elk jaar vraagt de zomerperiode de grootste moeite. Daarin is ons museum 3 middagen per week geopend. Dankzij een flexibele opstelling van de vrijwilligers is dat ook dit jaar weer gelukt. Een bij andere vrijwilligersorganisaties gehanteerd standpunt, dat vrijwilligersproblemen verminderd kunnen worden door een hogere aanwezigheidsfrequentie van de vrijwilliger is, mede met het oog op de nabije toekomst, de moeite van het overwegen waard.

In de loop van het jaar kreeg de vrijwilligerscoördinator hulp bij zijn werkzaamheden. Een van de vrijwilligers nam de urenplanning over. Enkele vrijwilligers volgden gespecialiseerde cursussen. De penningmeester B. Leussink tekent nog een termijn van drie jaar bij.

Het museum gaat op zoek naar versterking van haar vrijwilligersbestand. Contacten met "Vrijwilligerswerk Gewoon Doen" zullen verstevigd worden, terwijl overwogen wordt om zo nodig op een creatieve manier te gaan werven.

Dankzij opnieuw de inzet van als rondleiders optredende gastheren bezochten dit jaar 15 groepen met totaal 223 bezoekers het museum. Zij deden dit veelal buiten de gewone openstellingstijden om. Met deze persoonlijke aandacht scoort Museum Kennemerland altijd hoog bij deze groepen. Vaak bestaat een deel van hen uit oud Beverwijkers of Wijk aan Duiners.

Zij komen dan voor een reünie, een verjaardagsfeest of een jubileumviering. Twee rondleiders verleenden hun medewerking aan schoolactiviteiten van het Kennemer College.

Natuurlijk bezochten ook leerlingengroepen van zowel basis- als voortgezet onderwijs ons museum en klaarden onze vrijwilligers daar grote klussen mee. Voor een overzicht van die activiteiten, kan worden verwezen naar het verslag van de Werkgroep Educatie.

De bezoekersaantallen van Museum Kennemerland

Jaar	Volbetalend	Halfbetalend	Gratis	Lid HGMK	Totaal
2006	153	61	1.073	178	1.465
2007	447	136	884	204	1.671
2008	408	183	1.276	181	2.048
2009	449	194	884	97	1624

Bezoekersaantallen website

Jaar	Bekeken pagina's	Bezoekers	Herbezoekers
2006	8.136	2.873	781
2007	28.291	6.506	1.943
2008	28.789	7.690	2.250
2009	14.056	5.035	1.576

De website wordt goed bezocht. De huidige cijfers zijn reëel. In het verleden hadden verschillende mensen de website mogelijk als startpagina ingesteld. Dit zou een verklaring kunnen zijn van de stijging en de daling van de cijfers.

Overige Wetenswaardigheden

Riny Conijn

Het bestuur van Museum Kennemerland stelde zich achter de bezwaarmakers tegen de sloop van Kennemerstaten, Velsersweg 12 te Beverwijk. Helaas, het heeft niet mogen baten. Museum Kennemerland is door de Belastingdienst aangemerkt als ANBI-instelling.

De voorzitter en de secretaris bezochten de presentatie van de Cultuurnota 'Cultuur op de Kaart 2009- 2012' van de Provincie Noord-Holland.

Door het jaar heen maakte Museum Kennemerland met grote regelmaat gebruik van de adviezen van Cultureel Erfgoed Noord-Holland.

Het museum was regelmatig te horen op Radio Beverwijk en met persberichten te volgen in regionale media. Er werd medewerking geleverd aan IJmond Veelzijdig.

Het museumweekend, 4 en 5 april, werd goed bezocht.

In juni vond de plaatselijke Atelierroute plaats, het museum werd in de route opgenomen. Janine van Stiphout stelde haar werken in het museum ten toon.

Gemeente De Bilt zocht contact vanwege een tentoonstelling van het gemeentelijk kunstbezit. Op zolder kwamen zij een opgerold tapijt tegen dat in 1932 door de firma "Kinheim" aan De Bilt geleverd is. Zij verzocht Museum Kennemerland om informatie.

Gemeente Heemskerk nam Museum Kennemerland op in haar beleidsnota Archeologie.

Het museum opende haar deuren voor Open Monumentendag in het weekend van 12 en 13 september.

Het museumbestuur bezocht de opening van het nieuwe SIEHO Corus Museum.

Het bestuur van het museum bracht een bezoek aan de tentoonstelling in Beeckesteijn. In de tentoonstelling stonden enkele bruiklenen van Museum Kennemerland.

Een delegatie van het bestuur bezocht de boekpresentatie "Dit was Beverwijk" van de samenstellers W. Spruit en J. van der Linden.

Diverse malen werd Museum Kennemerland gevraagd om advies, hulp of informatie over objecten die de vrager in zijn of haar bezit heeft. Onze vrijwilligers konden in bijna alle gevallen in spelen op gestelde vragen.

